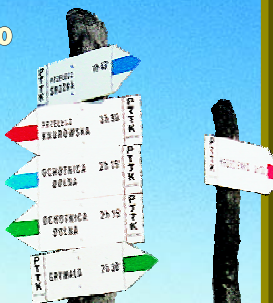

ZNAKOWANE SZLAKI TURYSTYCZNE

Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego

PIESZE
NARCIARSKIE
ROWEROWE
WODNE
KONNE

www.pttk.pl

Przez najatrakcyjniejsze tereny Polski przebiega ponad 60 tysięcy kilometrów wyznakowanych przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze szlaków pieszych (nizinnych i górskich), rowerowych, narciarskich, wodnych i konnych, w tym transeuropejskie szlaki piesze i rowerowe, nad którymi opiekę także sprawuje PTTK.

Od początku istnienia zorganizowanych form turystyki znakowaniem i konserwacją szlaków turystycznych zajmowały się stowarzyszenia turystyczne. Pierwsze szlaki na ziemiach polskich wyznakowało w 1887 roku Towarzystwo Tatrzańskie, zaś od roku 1950 po dziś dzień, znakowaniem i konserwacją szlaków turystycznych w Polsce zajmuje się Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Doświadczenie wielu pokoleń zaowocowało sprawdzonym w praktyce systemem i metodyką znakowania, które obowiązują od ponad 80-ciu lat i są stosowane także w innych krajach.

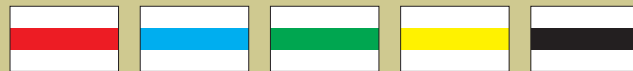
Turyści od lat przyzwyczajeni są do wyglądu znaków i sposobu ich umieszczania. Ufając, że szlak zawsze zaprowadzi ich do celu, mają poczucie bezpieczeństwa wędrowki. Znak PTTK na drogowskazach daje bowiem gwarancję, że szlak jest ciekawy, a zarazem bezpieczny, poprowadzony tak, aby turysta mógł jak najwięcej zobaczyć i poznać, a jednocześnie tak by jak najmniej szkodzić przyrodzie.

Wędrując pieszo czy jadąc rowerem, płynąc kajakiem lub pod żaglami, dzięki doskonale, ze znawstwem terenu poprowadzonym szlakom, możemy przeżywać otaczające nas piękno, poznać ciekawe miejsca i ludzi. Wyznakowane przez PTTK szlaki turystyczne poprowadzą Was przez parki narodowe i krajobrazowe, najpiękniejsze puszcze, piaszczyste plaże i jeziora, przez pełne uroku miejsca, obok wiejskich kapliczek i zabytkowych kościołków, obok ruin średniowiecznych zamków, przez dworskie parki, przez wydmy, bagna i górskie bezdroża.

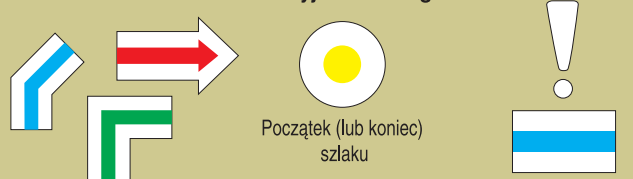

OZNAKOWANIE SZLAKÓW PIESZYCH

Znaki podstawowe oraz kolory znakowanych szlaków pieszych

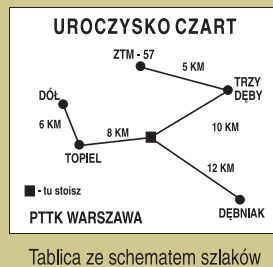
Znaki informacyjne i ostrzegawcze

Znaki informujące o kierunku przebiegu szlaku

Znak ostrzeżenia o trudnym odcinku szlaku

Każdy szlak musi być tak wyznakowany, aby umożliwiał wędrowanie w obu kierunkach. Musi także przebiegać w sposób logiczny bez niepotrzebnego nadkładania drogi i krążenia.

Tablica ze schematem szlaków

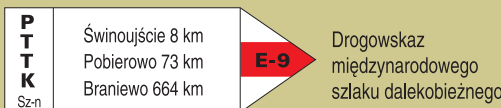
RADZIEJOWA
1262 m

Tablica z nazwą miejsca (punktu topograficznego)

Drogowskazy

W górach dystans podawany jest w godzinach, na nizinach w kilometrach.

Przez Polskę przebiegają międzynarodowe szlaki dalekobieżne E-3 Atlantyk – Morze Czarne, E-8 Morze Północne – Bosfor, E-9 Atlantyk – Morze Bałtyckie, E-11 Morze Północne – Mazury oraz międzynarodowy szlak pielgrzymkowy I-23 Częstochowa – Maria Zell.

Szlaki ułatwią wędrowkę i pozwolą bezpiecznie dotrzeć do ciekawych, a mało znanych miejsc. Turyści mają do dyspozycji szlaki krótkie, spacerowe i takie którymi można wędrować kilka godzin oraz tak długie, że wędrowanie nimi zajmuje wiele dni. Sieć szlaków stwarza możliwości swobodnego, wariantowego planowania wędrowek.

Wszystkie szlaki poprowadzone są tak, by wędrowiec zobaczył najpiękniejsze miejsca i nie zablądził. Pamiętajmy że wiedzą one często przez rezerваты i prowadzą do miejsc związanych z narodową historią, które powinniśmy zachować w nienaruszonym stanie dla przyszłych pokoleń.

Zanim jednak szlakiem trzeba będzie się opiekować, musi on być profesjonalnie technicznie i mądrze koncepcyjnie wytyczony w terenie. Kluczem do tego jest, a raczej są osoby wytyczające szlak – znakarska kadra PTTK.

Szlaki umożliwiają dotarcie do najciekawszych punktów topograficznych i obiektów krajoznawczych – widokowych, przyrodniczych, architektonicznych i archeologicznych.

Długość znakowanych szlaków turystycznych PTTK

piesze nizinne – 34 151 km   narciarskie – 496 km
piesze górskie – 10 972 km   kajakowe – 557 km
konne – 2 885 km   rowerowe – 11 780

Znak szlaku ma za zadanie wskazać turystyce właściwy kierunek wędrowki, potwierdzić słuszność wyboru drogi, ułatwić pokonanie odcinków trudnych orientacyjnie, upewnić, że wędruje wybraną trasą, wreszcie dać gwarancję osiągnięcia oczekiwanego celu.

Oznakowanie ścieżek spacerowych

Znak podstawowy

Znak zmiany kierunku

Drogowskaz

Oznakowanie ścieżek dydaktycznych

Znak podstawowy

Znak zmiany kierunku

Szlaki piesze, szczególnie na terenie parków narodowych, krajobrazowych i rezerwatów przyrody uzupełniane są przyrodniczymi ścieżkami dydaktyczno-edukacyjnymi, które mają za zadanie pomóc wędrującemu turystyce w poznaniu i zrozumieniu walorów przyrodniczych zwiedzanego terenu.

Oznakowanie szlaków dojściowych

Do źródła

Na szczyt (punkt widokowy)

Do zabytku

Do schroniska

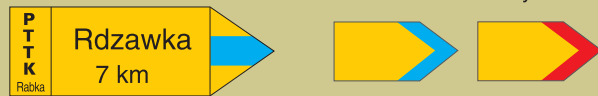
OZNAKOWANIE SZLAKÓW NARCIARSKICH

Znaki podstawowe oraz kolory znakowanych szlaków narciarskich

Drogowskaz

Kierunkowskazy

Szlaki narciarskie dzieli się na szlaki podejściowe, prowadzące z dolin do schronisk górskich, na przełęcze i szczyty, szlaki grzbietowe, oraz jednokierunkowe narciostroy zjazdowe.

Wybrane znaki ostrzegawcze

Przeszkoda na szlaku i obowiązek zatrzymania się

Tablica informująca o zagrożeniu lawinowym

Niebezpieczny odcinek szlaku

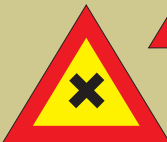
Nierówności terenu

Zwężenie szlaku

Liczne skrzyżowania

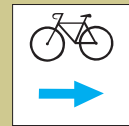
Skrzyżowanie

OZNAKOWANIE SZLAKÓW ROWEROWYCH

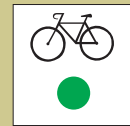
Znaki szlaku – trasy krajowej

Znak podstawowy

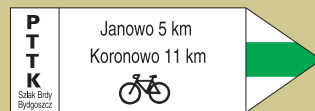
Znaki zmiany kierunku

Znaki początku lub końca trasy

Tablica informacyjna

Szlak pieszy przejezdny także dla rowerzystów

Znaki drogowe służące do oznakowania szlaków-tras rowerowych biegnących drogami publicznymi umieszcza się po prawej stronie drogi na typowych do tego celu konstrukcjach metalowych zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach o znakach i sygnałach na drogach.

Znaki szlaku – trasy międzynarodowej

Znak podstawowy

Znaki zmiany kierunku

Tablica informacyjna szlaku międzynarodowego

Ogólnoeuropejska sieci dalekobieżnych tras rowerowych *Euro Velo* została utworzona przez Europejską Federację Cyklistów (EFC). Trasy rowerowe liczące tysiące kilometrów połączą ze sobą krańce Europy. Przez Polskę będzie przebiegać 5 tras, a ich tworzeniem zajmuje się PTTK. Jako pierwszy powstał szlak R-1 Francja – Rosja, kolejne szlaki to R-2 Rübezahl – Karkonosze, R-6 Bretania-Odesa, R-9 Adriatyk – Bałtyk oraz R-11 Ateny – Helsinki.

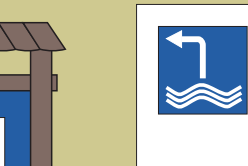
WYBRANE ZNAKI SZLAKÓW WODNYCH

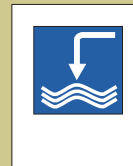
Odległość między polami namiotowymi

Dopływy

Miejsce lądowania

Miejsce wodowania

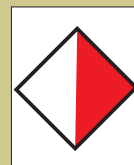
Odległości od ujścia rzeki

Stacja wodna

Podstawowym urządzeniem stosowanym do oznakowania szlaków kajakowych jest tablica z zadaszaniem. Każda tablica składa się z dwu paneli: górny przedstawia znak, dolny logo szlaku, logo Oddziału PTTK oraz kolejny nr znaku na szlaku.

Wpływ rzeki z jeziora

Niebezpieczeństwo

Nie do przepłynięcia

Pole biwakowe

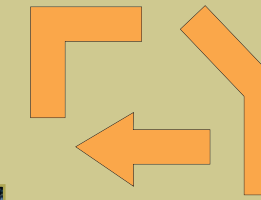
OZNAKOWANIE SZLAKÓW KONNYCH

Znak podstawowy

Początek (lub koniec) szlaku

Znaki zmiany kierunku przebiegu szlaku

Drogowskaz

Tabliczka z numerem szlaku

Początek wspólnego odcinka ze szlakiem pieszym

Znak informujący o postoju, popasie, stajni etapowej

PTTK wytacza coraz więcej nowych szlaków konnych zarówno na nizinach, jak i w górach, a także szkoli kadry dla turystyki jeździeckiej. Nasze szlaki wytaczane są w oparciu o bazy profesjonalnie wyposażone pod kątem potrzeb koni i ludzi, umożliwiają zatem wielodniowe, długodystansowe wędrowki.

O TYM WARTO PAMIĘTAĆ

Zgubiłeś szlak? Wróć do ostatniego widzianego znaku!

Nie zbaczaj ze szlaku, szczególnie na terenach chronionych!

Na szlaku zwracaj uwagę na innych, pomagaj im jeśli trzeba!

Zostaw szlak takim, jakim chciałbyś go zastać!

Znaki szlaków turystycznych są chronione prawem!

Tworzenie sieci szlaków turystycznych w Polsce, jej konserwacja i aktualizowanie to jedno z ważniejszych przedsięwzięć Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Jego realizacja wymaga dużego nakładu pracy oraz znacznych środków finansowych i jest możliwa dzięki pomocy udzielanej nam przez Skarb Państwa i samorządy.

Z każdym rokiem rośnie także długość szlaków turystycznych przystosowanych dla osób niepełnosprawnych.

Wędruj z nami, szlaki czekają!

Zarząd Główny PTTK
00-075 Warszawa, ul. Senatorska 11
tel. (0-22) 826 22 51, poczta@pttk.pl

Wydawnictwo PTTK „Kraj” Warszawa 2006
Opracowanie: Andrzej Wielocha
Fotografie: Jerzy Gajewski, Jerzy Kapłon, Marek P. Krzemień, Marek Lityński, Grażyna Orłowska, Radosław Siekierzyński, Andrzej Wielocha i in.